

1. Визнати важливість і необхідність формування у сучасних фахівців з обліку і аудиту ґрунтовних практичних навичок ведення обліку з використанням сучасних автоматизованих інформаційних систем і збільшити загальну кількість годин відповідно до зростання ролі автоматизованих інформаційних систем у компетенціях облікових працівників.

2. Вважати недостатнім існуючий у навчальних планах підготовки фахівців з «Обліку і аудиту» перелік і обсяги дисциплін, у межах яких мають формуватись компетенції щодо використання інформаційних систем і технологій обліку, аналізу, контролю.

3. Перенести вивчення профільної дисципліни «Інформаційні системи в обліку та аудиті» з 7 семестру на 6 семестр (паралельно із дисципліною «Фінансовий облік»).

4. Ув'язати навчальну програму курсу «Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті» з дисциплінами фінансового обліку таким чином, щоб студенти розширювали інструментарій і практичні знання з обліку засобами сучасних інформаційних технологій.

5. Запровадити у 7 і 8 семестрах пакет додаткових вибіркових дисциплін, засвоєння яких дозволило б студентам поглибити знання та компетенції щодо використання конкретних прикладних автоматизованих інформаційних систем, які є найперспективнішими для їх подальшої професійної діяльності.

Кузьмінська О. Е., канд. екон. наук, професор кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ЗВІТНІСТЬ БАНКІВ»

Процес реформування облікової системи банків України та гармонізація вітчизняних облікових правил з міжнародними стандартами фінансової звітності обумовлює необхідність постійного моніторингу змін чинного банківського законодавства та оновлення лекційного матеріалу за дисциплінами фахового спрямування, що викладаються студентам магістерського рівня підготовки за програмою «Облік і аудит в управлінні банками». Слід відзначити, що навчальним планом щодо дисциплін фахового спрямування, у тому числі, і щодо дисципліни «Звітність банків», для студентів

магістерського рівня підготовки денної форми навчання передбачено 16 годин аудиторних лекційних занять. Решту бюджету часу відведено на самостійну роботу студентів та індивідуальну роботу викладача зі студентами. Теоретичний матеріал, покладений в основу лекцій з дисципліни «Звітність банків», охоплює методичні й організаційні аспекти останньої стадії облікового процесу, що закінчується розкриттям інформації у фінансовій, статистичній і податковій звітності. Зрозуміло, що висвітлення всього обсягу економічної інформації, яка підлягає визнанню в обліку і розкриттю у звітності, а також пояснення всіх правил такого визнання і розкриття потребують значно більшого часу, ніж відведено навчальним планом на аудиторні заняття з дисципліни. Тому актуальним є питання подальшого удосконалення аудиторних лекційних занять з дисципліни «Звітність банків».

Лекція, як логічне й системне викладення теми навчальної дисципліни, має на меті не тільки розкриття змістовних аспектів відповідного предмету, а й забезпечення подальшої самостійної роботи студентів. Тому важливо супроводжувати теоретичний матеріал прикладами, які дозволять студентам опанувати методику формування звітних показників і надалі успішно вирішити завдання для самостійної роботи.

Розкриття лекційного матеріалу за допомогою мульти-медіа сприяє оптимізації розподілу аудиторного часу і дозволяє викладачеві більше уваги надавати актуальним питанням відповідної теми. За кожною темою дисципліни має бути побудована структурно-логічна схема розкриття матеріалу, кожний методичний аспект формування звітної форми доцільно супроводжувати відповідним рисунком чи таблицею.

Важливим аспектом аудиторної роботи є контроль викладачем рівня сприйняття студентами матеріалу. Проблемні лекції, лекції-діалоги та лекції-дискусії забезпечують зворотний зв'язок викладача з аудиторією.

У межах дисципліни «Звітність банків» проблемні лекції читаються за темами «Баланс» і «Консолідована фінансова звітність банку». У процесі проблемних лекцій здійснюється апробація багатоваріантних підходів до рішення конкретного завдання із залученням студентів до прийняття такого рішення.

Лекції у формі діалогу проводяться за темами «Звіт про фінансові результати діяльності банку» та «Виправлення помилок і зміни у фінансовій звітності банків». Під час таких лекцій студенти мають можливість з'ясувати у процесі діалогу з викладачем додаткові питання за відповідною темою. Одним із

варіантів лекції-діалогу є лекція-дискусія, яка проводиться за темою «Звіт про рух грошових коштів». Під час лекції студентам надається можливість навести аргументацію на користь конкретних способів складання вказаного фінансового звіту в банку.

Подальше застосування в аудиторній роботі за дисципліною «Звітність банків» мульт-медіа для розкриття теоретичного матеріалу на лекціях та активних методів практично-орієнтованого навчання сприятиме формуванню конкурентоспроможних фахівців з банківського обліку, які володіють широким спектром професійних компетенцій.

Ларікова Т. В., канд. екон. наук, старший викладач кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу

ОПТИМІЗАЦІЯ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНІВ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ

Підтримка Україною інтеграційних процесів у системі освіти країн Європи, загальновідомих як Болонський процес, сприяла підвищенню ролі самонавчання у навчально-виховному процесі Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». Зростання обсягу годин на самостійну роботу студентів, посилює роль аудиторних занять — лекційних і практичних занять.

Для забезпечення ефективного навчального процесу необхідно усі економічні дисципліни, особливо обліково-аналітичні, проводити із використанням автоматизованих інформаційних систем і технологій, щоб студенти побачили і відчували дійсність робочого механізму.

Активне використання мультимедійного обладнання на лекціях суттєво підвищило ефективність навчального процесу, збільшилась кількість відвідувань, як студентів, так і практиків окремих організацій. Проте, для практичних занять, цього обладнання недостатньо, оскільки для виконання облікових процедур, наприклад у банках, необхідно забезпечити кожного студента комп'ютером із встановленою відповідною програмою, наприклад «Операційний день банку». Тільки з використанням комп'ютерних програм, які використовуються на практиці, студент може